

Bank Spółdzielczy w Żurawicy

**Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Żurawicy
według stanu na dzień 31.12.2019 roku**

Żurawica, lipiec 2020r.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
2. Informacje ogólne o Banku.....	4
3. Cele, strategie i zasady w zakresie zarządzania ryzykiem (CRR 435) oraz kontroli wewnętrznej (art. 111 a PB).....	5
3.1. Strategia i procesy zarządzania ryzykiem (CRR art. 435.1.a), system raportowania i pomiaru ryzyka(CRR art. 435.1.c).....	5
3.2. Struktura i organizacja odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacja na temat uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie (CRR art. 435 1.b).....	16
3.3. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka (CRR art. 435 1.d).....	18
3.4. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku (CRR art.435.1.e).....	19
3.5. Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności (CRR art.435.1.f).....	19
3.6. Informacje w zakresie zasad zarządzania (CRR art.435.2.).....	19
3.7. System kontroli wewnętrznej (art.111a Prawa bankowego).....	23
4. Zakres konsolidacji ostrożnościowej (CRR art.436).....	26
5. Fundusze własne (CRR art.437).....	26
6. Wymogi kapitałowe (CRR art. 438).....	33
7. Bufory kapitałowe (CRR art. 440).....	36
8. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego (CRR art. 441).....	36
9. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (CRR art. 442).....	36

9a. Opis strategii (metod) przyjętych do ustalania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego (CRR art.442.b).....	36
9b. Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji (CRR art.442 c).....	37
9c. Struktura geograficzna ekspozycji w podziale na klasy ekspozycji (CRR art. 442 d).....	38
9d. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbiu na klasy ekspozycji. (CRR art. 442 e).....	38
9e. Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji (CRR art. 442 f) - źródło [FIN005_1].....	39
9f. Struktura wg typu kontrahenta ekspozycji (zagrożonych) z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowanych, sald korekt wartości i rezerw, kwoty korekt wartości i rezerw ujęte w rachunku zysków i strat w 2016 roku (CRR art. 442. g).....	39
9g. Uzgodnienie zmian korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości (CRR art. 442.i).....	41
10. Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, podane oddzielnie, z podziałem na ważne obszary geograficzne (CRR art. 442.h).....	41
11. Aktywa wolne od obciążeń (CRR art. 443).....	41
12. Korzystanie z ECAI (CRR art. 444).....	41
13. Ekspozycja na ryzyko rynkowe (CRR art. 445).....	41
14. Ryzyko płynności (Rekomendacja P).....	41
15. Ryzyko operacyjne (CRR art. 446).....	42
16. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (CRR art. 447)..	43

17. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym (CRR art. 448).....	43
18. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne (CRR art. 449).....	45
19. Polityka w zakresie wynagrodzeń (CRR art. 450) oraz Informacja o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe (art. 111a Prawa bankowego).....	45
20. Dźwignia finansowa (CRR art. 451).....	47
21. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego (CRR art. 452).....	48
22. Techniki ograniczenia ryzyka kredytowego (CRR art. 453).....	48
23. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego (CRR art. 454).....	50
24. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego (CRR art. 455).....	50
25. Pozostałe informacje wynikające z art. 111a ustawy Prawo Bankowe.....	50
 Załącznik	nr
1	51
Załącznik	nr
2	52
Raporty 1-4 w zakresie zarządzania ekspozycjami zagrożonymi (nieobsługiwany i restrukturyzowanymi).....	53-58

1. Wprowadzenie

- 1) Niniejszy dokument stanowi realizację Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, (zwanego dalej Rozporządzeniem CRR), innych rozporządzeń wykonawczych Komisji (UE) ustanawiających wykonawcze standardy

techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji, jak również Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Żurawicy, udostępnionej na stronie internetowej Banku.

- 2) Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu CRR dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Informacją” według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.
- 3) Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

2. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Żurawicy z siedzibą w Żurawicy, ul. Bankowa 4, 37-710 Żurawica, zwany dalej „Bankiem”, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem 0000078339. Bankowi nadano numer w systemie REGON 000507302.

W 2019 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:

Centrala w Żurawicy, ul. Bankowa 4 , 37-710 Żurawica,

Oddział w Birczy, ul. Rynek 6/8, 37-740 Bircza,

Oddział w Laszkach, , Laszki 37, 37-543 Laszki,

Oddział w Orłach, ul. Krakowska 3, 37- 716 Orły,

Oddział w Stubnie, Stubno 69A, 37-723 Stubno,

Filia w Medyce, Medyka 10, 37-732 Medyka,

Punkty Kasowe:

Maćkowice 5, 37-713 Maćkowice,

ul. Rejtana 2, 37-700 Przemyśl

ul. 3-go Maja 16 37-701- Przemyśl

Bank zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości SA w Warszawie. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego celem funkcjonowania jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości. Informacje podlegające ujawnieniu w myśl Międzynarodowych Standardów Rachunkowości nie dotyczą Banku.

3. Cele, strategię i zasady w zakresie zarządzania ryzykiem (CRR 435) oraz kontroli wewnętrznej (art. 111 a PB)

3.1. Strategia i procesy zarządzania ryzykiem (CRR art. 435.1.a), system raportowania i pomiaru ryzyka(CRR art. 435.1.c)

Bank zgodnie z przepisami ustawy Prawo bankowe oraz art. 435.1.lit.a-d Rozporządzenia CRR posiada system zarządzania na który składa się system zarządzania ryzykiem, system kontroli

wewnętrznej oraz odpowiednia polityka wynagrodzeń. System zarządzania obejmuje procedurę anonimowego zgłaszania wskazanemu Członkowi Zarządu, a w szczególnych przypadkach Radzie Nadzorczej Banku, naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Żurawicy” przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami długofalowymi określonymi w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Żurawicy na lata 2016-2020” i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywane są również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponieść.

Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym. Przestrzeganie akceptowalnego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko) podlega monitorowaniu oraz raportowaniu przez komórki organizacyjne Banku dokonujące pomiaru ryzyk występujących w Banku, zgodnie z przedmiotowymi regulacjami i „Instrukcją funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej”.

Strategia określa:

- 1) istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
- 2) rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem,
- 3) zasady zarządzania ryzykiem,
- 4) zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem, zawarte w Strategiach szczegółowych (Politykach długoterminowych), stanowiących załączniki do Strategii,
- 5) zasady kontroli wewnętrznej i audytu.

Na proces zarządzania ryzykiem w Banku składają się następujące czynności:

- a) gromadzenie informacji,
- b) identyfikację i ocenę ryzyka,
- c) limitowanie ryzyka,
- d) pomiar i monitorowanie ryzyka,
- e) raportowanie,
- f) kontrola podejmowanego ryzyka.

W celu realizacji wyżej wymienionych procesów wykonywane są zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą w ramach Strategii działania Banku.

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku, ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym:

- a) odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa,
- b) odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- a) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- b) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- c) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- d) szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka,
- e) raportowanie wyników oceny ryzyka i adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej,
- f) audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.

W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem Zarząd:

- a) opracowuje i wdraża odpowiednie środowisko zarządzania ryzykiem, obejmujące strukturę organizacyjną, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem, system informacji zarządczej, a także odpowiednie zarządzanie kadrami,
- b) kształtuje i dba o odpowiednią kulturę organizacyjną zorientowaną na efektywne zarządzanie ryzykiem,
- c) opracowuje i wdraża sformalizowany proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka.

Zasady i mechanizmy tworzące system zarządzania ryzykiem są opracowywane i uchwalane przez Zarząd w formie polityk.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, w tym zatwierdza polityki i dokonuje oceny stopnia ich realizacji.

Cele i zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka:

Ryzyko kredytowe - jest to ryzyko nie wywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności; ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

Ryzyko koncentracji zaangażowań - jest to ryzyko nie wykonania zobowiązania/zobowiązań przez pojedyncze (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie) podmioty oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo nie wykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników. Ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec:

- 1) pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- 2) tego samego sektora gospodarczego (branży),
- 3) tego samego rodzaju zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia kredytowego.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki (cele pośrednie):

- a) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,

- b) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- c) działania organizacyjno-proceduralne.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku przebiega w następujących etapach:

- a) identyfikacja czynników ryzyka kredytowego,
- b) ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity),
- c) monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- d) przeprowadzanie testów warunków skrajnych dotyczących ryzyka kredytowego,
- e) wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- f) kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak do całego portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego, Bank prowadzi poprzez:

- a) dywersyfikację oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
- b) monitorowanie i raportowanie jakości portfela (badanie szkodowości kredytów w poszczególnych segmentach klientów, branżach, oddziałach Banku itp.),
- c) monitorowanie i raportowanie adekwatności dokonywanych odpisów i wielkości tworzonych rezerw na należności zagrożone,
- d) monitorowanie ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka,
- e) monitorowanie kredytów udzielanych podmiotom i osobom, o których mowa w art. 79 ustawy Prawo bankowe,
- f) realizację przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych, polegających w szczególności na:
 - organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
 - prawidłowym przepływie informacji,
 - odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
- g) nadzorce nad działalnością kredytową.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji/kredytobiorcy Bank prowadzi poprzez:

- 1) stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej, dostosowanej do profilu ryzyka kredytobiorcy,
- 2) bieżący monitoring kredytowy wszystkich ekspozycji,
- 3) przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych,
- 4) windykację i nadzór nad kredytami zagrożonymi,
- 5) kontrolę procesu kredytowego w odniesieniu do transakcji zawartych z danym kredytobiorcą.

Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje oraz inne regulacje kredytowe, zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz ekspozycji detalicznych, Bank realizuje zasady określone w Rekomendacji S oraz w Rekomendacji T Komisji Nadzoru Finansowego.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych jest minimalizowanie poziomu ryzyka kredytowego portfela detalicznych ekspozycji i stworzenie bezpiecznej struktury tego portfela. Istotnym elementem tego ryzyka jest prawidłowo przeprowadzona ocena zdolności kredytowej klienta oraz wiarygodność pozostałych osób zobowiązanych do spłaty detalicznej ekspozycji kredytowej.

Ważnym elementem procesu ograniczania ryzyka kredytowego są prawne zabezpieczenia wierzytelności.

W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń. Za prawidłowość prowadzenia monitoringu odpowiedzialna jest jednostka organizacyjna Banku (zgodnie z systemem kompetencji decyzyjnych), w której portfelu znajduje się dana ekspozycja kredytowa oraz Stanowisko Wierzytelności Trudnych Centrali Banku o ile ekspozycja została przekazana do administracji tego Stanowiska.

Przyjęte zabezpieczenia ekspozycji kredytowych podlegają cyklicznemu monitoringowi, którego zadaniem jest wczesna identyfikacja sygnałów ostrzegawczych, umożliwiająca podjęcie skutecznych działań ograniczających ryzyko kredytowe oraz gwarantujących uzyskanie planowanych przychodów z ekspozycji kredytowej.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego w cyklach miesięcznych - poziom i jakość portfela kredytowego, przestrzeganie limitów oraz kwartalnych – ocena poziomu ryzyka, na podstawie analiz sporządzonych przez Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, które zawierają zestawienia liczbowe oraz ich interpretację. Wyniki pomiarów zestawiane są w celach porównawczych z m-cem poprzednim i analogicznym roku poprzedniego oraz końcem roku. Zarząd Banku może wyznaczyć również indywidualny zakres sporządzania analiz w miarę potrzeb pojawiających się w działalności Banku.

Analizy prezentowane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku, w ustalonych w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej” (SIZ) terminach. Raporty miesięczne prezentowane są Zarządowi Banku, raporty kwartalne prezentowane są Zarządowi i Radzie Nadzorczej. Informacje zarządcze dotyczące ryzyka kredytowego zawierają:

- a) informacje o przestrzeganiu norm ostrożnościowych określonych limitami, stopień wykorzystania obowiązujących limitów ryzyka,
- b) informacje dotyczące transakcji z udziałem osób wewnętrznych i podmiotów z nimi powiązanych,
- c) analizy portfela ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- d) analizy portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- e) informacje na temat jakości portfela kredytowego, ekspozycji przeterminowanych oraz z utratą ich wartości.
- f) informacje w zakresie poziomu dokonanych odpisów, rezerw na ekspozycje przeterminowane, zagrożone,

- g) efekty windykacji i restrukturyzacji,
- h) skalę stosowanych odstępstw,
- i) informacje na temat poziomu ryzyka grup klientów oraz poszczególnych produktów,
- j) wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych.

Ryzyko operacyjne to ryzyko wynikające z możliwości wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, w tym również ryzyko prawne.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 2) prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka,
- 3) opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
- 4) zarządzanie kadrami,
- 5) określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- 6) zdefiniowanie tolerancji/apetytu banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określone działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
- 7) przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego.

Bank dostosował system zarządzania ryzykiem operacyjnym do zaleceń wynikających z Rekomendacji M Komisji Nadzoru Finansowego stanowiącej zbiór zasad dobrych praktyk w zakresie ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, Rekomendacji D dotyczącej zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach oraz rekomendacji dotyczącej bezpieczeństwa transakcji płatniczych wykonywanych w internecie.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukcję tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły. Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku charakteryzujących się wysoką podatnością na ryzyko.

Bank posiada system regularnego monitorowania zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz wyników pozostałych narzędzi w tym zakresie (np. KRI, testy warunków skrajnych), umożliwiające obserwację profilu ryzyka operacyjnego oraz zapewniające regularne przekazywanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej stosownych raportów na temat ryzyka operacyjnego.

Pomiarem, monitorowaniem oraz raportowaniem poziomu ryzyka operacyjnego zajmuje się Zespół zarządzania ryzykami i analiz.

Analizy prezentowane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku, w ustalonych w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej” (SIZ) terminach. Raporty prezentowane są Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Raporty z zakresu ryzyka operacyjnego pozwalają Bankowi na:

- 1) ocenę profilu ryzyka operacyjnego,
- 2) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 3) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka operacyjnego,
- 4) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 5) podejmowanie odpowiednich działań w celu przeciwdziałania ryzyku.

Raporty dotyczące ryzyka operacyjnego zawierają:

- a) charakterystykę zdarzeń operacyjnych z wewnętrznej bazy zdarzeń operacyjnych wraz ze stratami z nimi związanymi oraz działaniami podjętymi w celu ograniczenia ryzyka operacyjnego,
- b) informacje dotyczące zdarzeń zewnętrznych,
- c) wykorzystanie założonych tolerancji na ryzyko operacyjne,
- d) informacje pochodzące z innych wykorzystywanych w banku narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym stopień wykorzystania limitów KRI, wyniki testów warunków skrajnych,
- e) propozycje działań ograniczających ryzyko operacyjne w Banku.

Ryzyko operacyjne oraz adekwatność i skuteczność mechanizmów zarządzania tym ryzykiem podlegają ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej Banku.

W celu zapobiegania występowaniu ryzyka stosowane są następujące działania:

- a) kontrola wewnętrzna funkcjonalna,
- b) odpowiednie procedury dotyczące dokonywania operacji i limity w zakresie podejmowania decyzji, mające na celu ograniczenie strat mogących powstać z tytułu błędów popełnianych przez ludzi,
- c) limity ryzyka operacyjnego,
- d) automatyzacja wykonywania czynności stosowana w celu zapobiegania błędom ludzkim,
- e) szkolenia wewnętrzne dla pracowników mające na celu uświadomienie istnienia ryzyka i sposobów zapobiegania,
- f) przekazywanie bieżących informacji na temat istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego, w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się ryzyka,
- g) monitorowanie zdarzeń ryzyka operacyjnego, gromadzenie informacji dotyczących ryzyka i ich okresowa analiza,
- h) okresowe raportowanie na temat poziomu ryzyka i obszarów szczególnie narażonych na ryzyko.

Ryzyko płynności - jest to ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności bez ponoszenia nie akceptowalnych strat.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest pełne zabezpieczenie płynności Banku, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności.

Bank zarządza płynnością:

1. Bieżącą w tym dzienną i śróddzienną tj. aktywnie zarządza środkami na rachunku bieżącym, lokując nadwyżki głównie w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe Narodowego Banku Polskiego oraz Skarbu Państwa, zarządza gotówką poprzez ustalanie limitów kasowych,
2. Płynnością krótko i średnioterminową poprzez niezależną ocenę wskaźników płynności, wyznaczanie i monitorowanie limitów płynnościowych oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
3. Płynnością długoterminową poprzez badanie stabilności bazy depozytowej oraz ustalanie limitów koncentracji aktywów i pasywów.

Proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku zawiera następujące elementy:

- a) wyznaczanie i utrzymywanie nadzorczych norm płynności,
- b) śróddzienne zarządzanie płynnością,
- c) bieżące zarządzanie płynnością,
- d) zarządzanie płynnością krótko, średnio i długoterminową,
- e) pomiar i analiza ryzyka, monitorowanie płynności oraz kontrola przestrzegania limitów i ocena wskaźników wczesnego ostrzeżenia,
- f) reakcja na zagrożenia dla utrzymywania płynności, uruchomienie i realizacja planów i procedur awaryjnych,
- g) kontrola i weryfikacja poprawności działania procesu zarządzania ryzykiem płynności,
- h) modyfikacja przyjętych założeń oraz metod,
- i) wyznaczanie wskaźnika pokrycia wypływów netto (LCR) w ujęciu dziennym.

Zarządzanie płynnością odbywa się w następujących horyzontach czasowych:

- a) płynność śróddzienna – w ciągu dnia
- b) płynność natychmiastowa – w okresie 1 dnia,
- c) płynność bieżąca – w okresie 7 dni,
- d) płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca,
- e) płynność średniookresowa – w okresie do 12 miesięcy,
- f) płynność długookresowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

Identyfikuje się następujące, główne dla Banku źródła ryzyka utraty płynności:

- a) nadmierne niedopasowanie terminów zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów,

- b) ryzyko związane z brakiem środków po stronie aktywnej bilansu,
- c) ryzyko związane z koniecznością dokonania nagłych wypłat po stronie pasywnej bilansu,
- d) ryzyko związane ze zdolnością pozyskiwania przez Bank depozytów i finansowania zewnętrznego,
- e) ryzyko wynikające z realizacji udzielonych zobowiązań pozabilansowych.

Pomiarem ryzyka, monitorowaniem płynności, kontrolą przestrzegania limitów oraz raportowaniem zajmuje się Zespół zarządzania ryzykami i analiz, który cyklicznie zbiera i przetwarza dane z systemu informatycznego, oraz odpowiednich komórek i jednostek organizacyjnych Banku.

W ramach pomiaru ryzyka Bank dokonuje:

- a) oceny źródeł finansowania działalności Banku,
- b) zaangażowanie środków oraz poziom aktywów płynnych,
- c) analizy koncentracji pasywów (depozyty duże),
- d) oceny stabilności bazy depozytowej i wyznaczania wielkości osadu bazy depozytowej,
- e) oceny poziomu zobowiązań pozabilansowych,
- f) analizy kształtowania nadzorczych miar płynności,
- g) analizy luki płynności,
- h) analizy wykorzystania obowiązujących limitów,
- i) analizy testów warunków skrajnych,
- j) analizy scenariuszy postępowania awaryjnego,
- k) prognozy płynności Banku.

Informacje na temat ryzyka płynności przedkładane są na posiedzeniach Zarządu w okresach miesięcznych, natomiast na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Ryzyko stopy procentowej - obecne lub przyszłe ryzyko zarówno dla dochodów, jak i wartości ekonomicznej, identyfikowane z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego, wynikające z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest identyfikacja poszczególnych rodzajów tego ryzyka, w celu ograniczenia negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na dochody i wartość ekonomiczną Banku.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,

- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

W ramach ryzyka stopy procentowej, Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- a) ryzyko niedopasowania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych pozycji, obejmujące zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe),
- b) ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych; ryzyko to wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania,
- c) ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy bank lub jego klient może zmienić poziom i terminy przepływów pieniężnych; w szczególności to ryzyko wynikające z:
 - pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne) – np. kredyty dające kredytobiorcy prawo spłaty przed terminem pozostałej części kredytu lub zmiany charakteru oprocentowania (stałe/zmienne), różnego typu instrumenty dłużne zawierające opcje typu call lub put, dające możliwość wcześniejszego wykupu instrumentu,
 - domyślnie wbudowanej elastyczności lub w ramach terminów dla pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta), np. różnego typu depozyty bez oznaczonego terminu wymagalności, pozwalające deponentom wycofać swoje środki w dowolnym momencie, w tym bez żadnych kar.

Ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej jest badana metodą luki w oparciu o:

- 1) raport luki przeszacowania, pokazujący wielkość i charakter niedopasowania (luki) sald bilansowych i pozabilansowych pozycji Banku wrażliwych na zmianę stopy procentowej w poszczególnych terminach przeszacowania;
- 2) raport luki ryzyka bazowego, obrazujący w poszczególnych terminach przeszacowania poziom niedopasowania (luki) wrażliwych pozycji bilansowych i pozabilansowych, w podziale na stawki bazowe, w oparciu o które ustalane jest oprocentowanie należności / zobowiązań Banku;
- 3) raport luki ryzyka opcji klienta, obrazujący wpływ na miary ryzyka oparte na dochodach oraz na wartość ekonomiczną kapitału wcześniejszych spłat kredytów, zrywalności depozytów terminowych przed umownym terminem wymagalności oraz modelowania behawioralnego w przypadku, gdy poziom tego ryzyka stopy procentowej jest istotny;
- 4) analizę stopnia wrażliwości oprocentowania pozycji wrażliwych Banku na zmiany stóp rynkowych, co do wysokości nominalnego oprocentowania, istnienia różnych

od 1 mnożników stawek bazowych, jak i klauzul minimalnego oprocentowania poszczególnych produktów;

- 5) symulacje wpływu zmian poziomu stóp procentowych na dochody i wartość ekonomiczną kapitału przy aktualnej strukturze pozycji wrażliwych, w tym scenariusze szokowe, testy warunków skrajnych i nadzorcze testy wartości odstających.

Pomiarem, monitorowaniem oraz raportowaniem poziomu ryzyka stopy procentowej zajmuje się Zespół zarządzania ryzykami i analiz.

Informacje na temat ryzyka płynności przedkładane są na posiedzeniach Zarządu w okresach miesięcznych, natomiast na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy oraz wartość ekonomiczną kapitału.

Ryzyko biznesowe - jest to ryzyko wynikające ze zmian warunków makroekonomicznych (otoczenia) oraz ich wpływu na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych w przyszłości. Ryzyko biznesowe może się przejawiać w głównej mierze w obszarze: wyniku finansowego, strategicznym i otoczenia, w tym zmian regulacyjnych i warunków konkurencji.

Ryzyko wyniku finansowego – ryzyko wynikające z niewłaściwej dywersyfikacji źródeł osiąganego wyniku finansowego (zysku) lub niezdolności Banku do utrzymania wystarczającego i stabilnego poziomu rentowności na poziomie wynikającym z zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą planów finansowych.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku poprzez właściwy proces planowania i zarządzania wynikiem finansowym, uwzględniający wpływ warunków makroekonomicznych.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Angażowanie się Banku w lokalny rozwój poprzez współpracę z klientami i jednostkami samorządu terytorialnego,
2. Analiza potrzeb klientów i rozpoznanie możliwości ich zaspokajania,
3. Analiza konkurencji w zakresie rozwoju oferty oraz polityki cenowej,
4. Dostosowanie oferty produktowej oraz cenowej do oczekiwań klientów,
5. Zapewnienie konkurencyjności cen oferowanych produktów,
6. Elastyczność w zakresie konstrukcji produktów oraz negocjowania cen,
7. Prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych, w tym współpraca z Bankiem Zrzeszającym, udział w lokalnych imprezach (dożynki, dni Miasta itp.),
8. Aktywizacja sprzedaży poprzez szkolenia sprzedażowe, budowanie postaw prosprzedażowych,
9. Optymalizacja kosztów poprzez między innymi automatyzację procesów obsługi klienta oraz procesów sprawozdawczych.

Identyfikacja ryzyka biznesowego jest dokonywana w cyklach rocznych w okresie sporządzania rocznego planu ekonomiczno-finansowego.

Pomiar i monitorowanie ryzyka biznesowego jest realizowane w ramach oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku, która obejmuje następujące elementy:

- 1) analizy poziomu i struktury podstawowych pozycji aktywów i pasywów Banku,
- 2) ocenę działalności depozytowej,
- 3) ocenę działalności kredytowej,
- 4) poziom instrumentów finansowych,
- 5) analizę rachunku zysków i strat,
- 6) poziom wyniku finansowego Banku,
- 7) podstawowe wskaźniki obrazujące działalność Banku.

Informacje na temat ryzyka biznesowego (realizacji planu finansowego) przedkładane są przez Zespół zarządzania ryzykami i analiz na posiedzeniach Zarządu w okresach miesięcznych, natomiast na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), jest to ryzyko wynikające z niezapewnienia kapitału, jak i braku możliwości osiągnięcia poziomu kapitału adekwatnego do ponoszonego przez bank ryzyka prowadzonej działalności, niezbędnego do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz spełniającego wymogi nadzorcze umożliwiające dalsze samodzielne funkcjonowanie banku.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem jest zapewnienie odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności poprzez maksymalizację wyniku finansowego oraz jego przeznaczanie na zwiększenie funduszy własnych Banku.

Proces zarządzania ryzykiem kapitałowym obejmuje: identyfikację, pomiar i szacowanie ryzyka, monitorowanie ryzyka, zabezpieczanie ryzyka. W ramach procesu zarządzania ryzykiem kapitałowym realizowany jest proces szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego (ICAAP).

Proces szacowania wysokości kapitał niezbędny do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka (kapitał wewnętrzny) odbywa się w następujących etapach:

- 1) określenie całkowitego wymogu kapitałowego na pokrycie minimalnych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka – w okresach sprawozdawczych,
- 2) szacowanie wymogów wewnętrznych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, które Bank uznał za istotne nie w pełni ujętych w minimalnych wymogach kapitałowych oraz wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka – w okresach sprawozdawczych,
- 3) określenie ryzyk istotnych występujących w Banku w ramach zarządczego przeglądu procesu szacowania wymogów wewnętrznych – co najmniej raz w roku.

Alokacja kapitału na wszystkie istotne rodzaje ryzyka ma na celu zapewnienie właściwego procesu zarządzania ryzykiem oraz wskazanie akceptowalnego poziomu ryzyka wyrażonego w postaci limitów na poszczególne jego rodzaje.

Pomiarem, monitorowaniem oraz raportowaniem z zakresu adekwatności kapitałowej zajmuje się Zespół zarządzania ryzykami i analiz.

Raport z analizy adekwatności kapitałowej obejmuje następujące elementy:

- 1) wielkość kapitału wewnętrznego Banku,
- 2) poziom funduszy własnych,
- 3) wielkość współczynników kapitałowych,
- 4) poziom wykorzystania limitów wymogów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Informacje na temat ryzyka kapitałowego przedkładane są w okresach kwartalnych na posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej.

Miarą dostosowania wielkości funduszy własnych do skali i poziomu ryzyka prowadzonej działalności są współczynniki kapitałowe.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymanie kapitału, w sposób ciągły, na poziomie adekwatnym do skali i profilu ryzyka prowadzonej działalności.

3.2. Struktura i organizacja odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacja na temat uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie (CRR art. 435 1.b)

Podstawowe zadania w procesie zarządzania ryzykiem określone w „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka”.

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony przed ryzykiem:

- 1) pierwsza linia obrony (zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie), którą stanowi bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,
- 2) druga linia obrony (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie), którą stanowi działanie: funkcję kontroli (ryzyka) - mającej za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku. Obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji, w tym komórki ds. braku zgodności,
- 3) trzecia linia obrony - stanowi kontrola wewnętrzna.

Niezależność linii obrony polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności w następujących obszarach:

- 1) działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem polegających na stosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka i ich monitorowaniu, ja także realizacji procesu zarządzania ryzykiem, jest niezależne od funkcjonowania pierwszej linii obrony,
- 2) działanie trzeciej linii obrony, polegające na stosowaniu mechanizmów kontrolnych, w tym w zakresie ryzyka i ich monitorowaniu jest niezależne od pierwszej i drugiej linii obrony.

Podstawowe zadania poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem przedstawiają się następująco:

Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną

informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w Strategii działania oraz w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).

Zarząd odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym – odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.

Komitet Audytu odpowiada za monitorowanie:

- a) procesu sprawozdawczości finansowej, na podstawie wyników badania sprawozdań finansowych,
- b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- c) wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;

Komitet Kredytowy uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa Regulamin działania Komitetu Kredytowego.

Zespół sprawozdawczości, zarządzania ryzykami i analiz monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Stanowisko ds. zgodności – opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.

Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania audytu wewnętrznego Bank powierza na podstawie umowy ochrony Jednostce zarządzającej systemem ochrony.

Pozostali pracownicy Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.

3.3. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka (CRR art. 435 1.d)

Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka:

- 1) W Banku obowiązują wewnętrzne limity dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka, które uznaje się za istotne i mierzalne.
- 2) Ustalanie, przestrzeganie i monitoring wewnętrznych limitów ma na celu ograniczenie ekspozycji na ryzyko, a także wzrostu ryzyka.
- 3) Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich wysokość akceptuje Zarząd.
- 4) Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka banku.
- 5) W Banku wprowadzona została „Instrukcja prawnych form zabezpieczenia wierzytelności” mająca na celu zapewnienie bankowi zwrotu przysługującej mu w stosunku do klienta wierzytelności, w razie gdyby nie dokonał on spłaty tej wierzytelności w terminie ustalonym w umowie.

W celu ograniczania **ryzyka kredytowego** Bank wprowadził następujące limity:

wskaźniki podlegające limitowaniu ostrożnościowemu:

- a) limity koncentracji wierzytelności określone jako procent uznanego łącznego kapitału,
- b) limity strukturalne,
- c) wskaźniki koncentracji branżowej,
- d) wskaźniki zabezpieczeń.

Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka, zatwierdzonego w ramach założeń do planu ekonomiczno-finansowego. Wysokość limitów koncentracji jest weryfikowana co najmniej raz w roku w trakcie przeglądu zarządczego procedur w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Limity określające jednostkowe zaangażowanie danego klienta są monitorowane w momencie udzielania kredytu oraz podczas monitoringu sytuacji klienta po udzieleniu kredytu przez pracownika kredytowego prowadzącego dokumentację danego klienta.

Każdy przypadek lub możliwość przekroczenia limitów jednostkowych jest sygnalizowany osobie kierującej komórką udzielającą kredyty, a następnie Prezesowi Zarządu nadzorującemu ryzyko kredytowe.

W celu zabezpieczenia swoich należności Bank stosuje zabezpieczenie dla udzielonego kredytu. Wartość i rodzaj zabezpieczenia zależy od typu transakcji i oceny jej ryzyka kredytowego.

W celu ograniczania **ryzyka płynności** Bank wprowadził następujące limity:

- a) urealnione skumulowane wskaźniki płynności,
- b) wskaźniki zabezpieczenia płynności,
- c) wskaźniki stabilności bazy depozytowej,
- d) wskaźniki finansowania aktywów,

- e) wskaźniki finansowania kredytów długoterminowych,
- f) współczynniki miar nadzorczych.

W celu ograniczenia **ryzyka stopy procentowej** Bank wprowadził następujące limity:

- a) limit względnego współczynnika luki,
- b) limit względnego współczynnika luki powyżej 12 miesięcy,
- c) limity zmian w dochodzie odsetkowym z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka stopy procentowej,
- d) rozpiętość odsetkowa.

W zakresie **ryzyka operacyjnego**, w celu zminimalizowania skutków wystąpienia sytuacji kryzysowych Bank wdraża narzędzia redukcji ryzyka, które można podzielić na:

organizacyjne, programowe i techniczne.

W celu limitowania stopnia zagrożenia Banku ryzykiem operacyjnym, wyznacza się wartości progowe dla kluczowych wskaźników ryzyka (KRI).

W zakresie **adekwatności kapitałowej** Bank wprowadził limity alokacji kapitału wewnętrznego.

3.4. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku (CRR art.435.1.e)

Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art. 453 ust.1 lit. e zawarte jest w Załączniku nr 1 do niniejszej Informacji.

3.5. Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności (CRR art.435.1.f)

Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. lit f. w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w Załączniku nr 2 do niniejszej Informacji.

3.6. Informacje w zakresie zasad zarządzania (CRR art.435.2.)

- 1) Członkowie Zarządu Banku nie zajmują stanowisk dyrektorskich w organach innych podmiotów. Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem, natomiast Przewodniczący Rady Nadzorczej pełni funkcję Prezesa Zarządu w innym podmiocie.
- 2) Zasady rekrutacji dotyczące wyboru członków Zarządu Banku zawarte są w obowiązującym w Banku Statucie, Regulaminie działania Rady Nadzorczej oraz Regulaminie działania Zarządu. Członków Zarządu powołuje Rada Nadzorcza, Prezesa Zarządu powołuje Rada Nadzorcza za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego, natomiast pozostałych członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza przy czym powołanie członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego lub powierzenie funkcji członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego wymaga uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Rekrutację na stanowiska członków Zarządu w Banku w pierwszej kolejności

proceedzi się wśród pracowników Banku, a dopiero w przypadku braku możliwości przesunięć w ramach struktury poszukuje się pracowników w zewnętrznych instytucjach bankowych, finansowych itp. Kandydaci na członków Zarządu powinni spełniać kryterium rękojmi należytego wykonywania obowiązków oraz kwalifikacji.

Członkowie Zarządu podlegają ocenie odpowiedniości, uwzględniającej ocenę kwalifikacji, doświadczenia i rękojmi zgodnie z przyjętą w dniu 29.05.2019r. „*Polityką zapewnienia odpowiedniości i różnorodności w składzie Zarządu Banku oraz zapewnienia odpowiedniości osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka*” uwzględniającą wytyczne w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje (EBA/GL/2017/12 z dnia 21/03/2018). Rada Nadzorcza dokonuje oceny odpowiedniości poszczególnych kandydatów na członków Zarządu Banku oraz jego członków w trakcie kadencji uwzględniając:

- a) reputację, uczciwość i etyczność;
- b) poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia w odniesieniu do pełnionej funkcji i powierzonych obowiązków oraz rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków;
- c) liczbę funkcji pełnionych jednocześnie przez członka pod kątem czasu koniecznego na wykonywanie obowiązków w Banku;
- d) możliwość wystąpienia konfliktu interesów oraz umiejętność zachowania niezależności osądu;

Oceny osób powoływanych na stanowiska członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w oparciu o oświadczenie i dokumenty dostarczone przez kandydata.

Kolegialna ocena odpowiedniości obejmuje ocenę możliwości podejmowania przez Zarząd jako organ Banku decyzji w istotnych obszarach działania Banku z uwzględnieniem ryzyk towarzyszących tej działalności, w tym podejmowanie decyzji dotyczących modelu biznesowego, gotowości do podejmowania ryzyka, strategii oraz rynków, na których funkcjonuje Bank. Ocenie podlega:

- a) łączny poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia posiadanych przez poszczególnych członków Zarządu Banku w odniesieniu do całej działalności Banku, umożliwiające przedstawianie swoich poglądów, wpływanie na proces podejmowania decyzji, zrozumienie działań podejmowanych przez Bank oraz głównych ryzyk w jego działalności;
 - b) poziom znajomości przez Zarząd Banku jako całość tych dziedzin funkcjonowania Banku, za które członkowie są odpowiedzialni zbiorowo;
 - c) umiejętność kierowania Bankiem;
 - d) ostrożność i stabilność zarządzania Bankiem;
 - e) reputacja Banku, jako pochodna działań członków Zarządu Banku;
- 3) W zakresie strategii zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu Banku mają zastosowanie Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego i przyjęte przez Zarząd Banku, Radę Nadzorczą oraz Zebranie Przedstawicieli. Dobór Członków Zarządu Banku dokonywany jest tak, aby zagwarantowany został odpowiedni udział osób, wykazujących się doświadczeniem, wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi w zarządzaniu Bankiem. Indywidualne kompetencje poszczególnych kandydatów/członków Zarządu Banku dopełniają się, umożliwiając zapewnienie odpowiedniego poziomu przygotowania merytorycznego do kolegialnego zarządzania Bankiem.

Rada Nadzorcza, podejmując decyzję w ramach rekrutacji osób do składu Zarządu Banku, bierze pod uwagę zróżnicowanie ze względu na wykształcenie, doświadczenie zawodowe, wiek osób oraz zróżnicowania ze względu na płeć, przy czym decyzja w zakresie rekrutacji poszczególnych członków Zarządu Banku nie może być podjęta wyłącznie w celu zwiększenia stopnia zróżnicowania, ze szkodą dla funkcjonowania i odpowiedzialności tego organu jako całości lub kosztem odpowiedzialności pojedynczych członków organu Banku. Celem zarządzania różnorodnością w Zarządzie Banku jest zapewnienie wysokiej jakości realizacji zadań, poprzez zapewnienie w jego składzie kadry o odpowiednich kwalifikacjach, potencjale rozwojowym, zmotywowanej i gotowej do pracy w atmosferze szacunku, zaufania i współpracy, stosując w pierwszej kolejności obiektywne kryteria merytoryczne i uwzględniając korzyści wynikające z różnorodności.

Zebrania Grup Członkowskich dokonują wyboru Przedstawicieli, mając w ten sposób pośredni wpływ na wybór kandydatów na członków Rady Nadzorczej, zgodnie z „Regulaminem Zebrania Grupy Członkowskiej”. Wyboru członków Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z *Regulaminem wyborów członków Rady Nadzorczej*. Ocena kwalifikacji kandydatów na członków Rady Nadzorczej i członków Rady Nadzorczej w czasie sprawowania funkcji członka Rady Nadzorczej oraz oceny funkcjonowania Rady Nadzorczej jako organu nadzoru dokonuje Zebranie Przedstawicieli. Zasady oceny zostały określone w „*Polityce zapewnienia odpowiedzialności w składzie Rady Nadzorczej*” uwzględniającą wytyczne w sprawie oceny odpowiedzialności członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje (EBA/GL/2017/12 z dnia 21/03/2018). W toku indywidualnej oceny odpowiedzialności kandydata/członka Rady Nadzorczej, ocenie podlega:

- a) reputacja, uczciwość i etyczność;
- b) poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia w odniesieniu do pełnionej funkcji i powierzonych obowiązków oraz rękojmią należytego wykonywania tych obowiązków;
- c) liczba funkcji pełnionych jednocześnie przez członka pod kątem czasu koniecznego na wykonywanie obowiązków w Banku;
- d) możliwość wystąpienia konfliktu interesów oraz umiejętność zachowania niezależności osądu;
- e) niezależność oraz wiedza i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych oraz wiedza i umiejętności w zakresie bankowości i usług świadczonych przez Bank.

Rada Nadzorcza jako organ Banku podlega kolegialnej ocenie odpowiedzialności polegającej na weryfikacji czy indywidualne cechy i kompetencje poszczególnych członków organu/kandydatów dopełniają się w sposób zapewniający odpowiedni poziom kolegialnego nadzorowania działalności Banku.

Kolegialna ocena odpowiedzialności obejmuje ocenę możliwości podejmowania przez Radę Nadzorczą jako organ Banku decyzji w istotnych obszarach działania Banku z uwzględnieniem ryzyk towarzyszących tej działalności, w tym podejmowanie decyzji dotyczących modelu biznesowego, gotowości do podejmowania ryzyka, strategii oraz rynków, na których funkcjonuje Bank. Ocenie podlega:

- a) łączny poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia posiadanych przez poszczególnych członków Rady Nadzorczej w odniesieniu do całej działalności Banku, umożliwiające przedstawianie swoich poglądów, wpływanie na proces podejmowania decyzji, zrozumienie działań podejmowanych przez Bank oraz głównych ryzyk w jego działalności;

- b) poziom znajomości przez Radę Nadzorczą jako całość tych dziedzin funkcjonowania Banku, za które członkowie są odpowiedzialni zbiorowo;
 - c) umiejętność nadzorowania działalności Banku;
 - d) reputacja Banku, jako pochodna działań członków Rady Nadzorczej;
 - e) spełnienie wymogu posiadania niezbędnej liczby członków, w szczególności wśród członków Komitetu Audytu.
- 4) Bank nie spełnia żadnej z przesłanek wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 35 ppkt a) ustawy Prawo bankowe dotyczących banku istotnego, jak również nie został w myśl art. 4 ust. 1 pkt 35 ppkt b) uznany za bank istotny systemowo przez Komisję Nadzoru Finansowego, dlatego też stosownie do art. 9 cb. ustawy Prawo bankowe nie jest zobowiązany do utworzenia komitetu ds. ryzyka. Ze względu na to, w Banku nie funkcjonuje komitet ds. ryzyka, a zarządzanie ryzykiem jest nadzorowane przez Radę Nadzorczą Banku, wspomaganą przez powołany na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, spośród jej członków – Komitet Audytu. Zadaniem Komitetu Audytu jest wspieranie działań Rady Nadzorczej poprzez prezentację Radzie swoich ocen lub rekomendacji, pozwalających na podejmowanie decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem.
- 5) Systemem informacji zarządczej objęte są wszystkie obszary działalności Banku. Zakres informacji dotyczącej ryzyka w Banku kierowanych do Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku jest sformalizowany w procedurze wewnętrznej „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej” (SIZ), która określa zasady raportowania, obieg informacji zarządczej, zasady opracowywania raportów i sposób ich przekazywania odbiorcom, którymi są: Zarząd, Komitet Audytu i Rada Nadzorcza. Umożliwia to identyfikowanie, mierzenie, monitorowanie i kontrolowanie wszystkich rodzajów ryzyka w Banku. Zakres i częstotliwość raportowania są dostosowane do rozmiarów prowadzonej działalności i do skali narażenia na ryzyko. Wszystkie raporty z zakresu ryzyka prezentowane są na posiedzeniach Zarządu Banku. Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczne informacje na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka, w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych (tolerancji / apetytu na ryzyko) oraz pozostałych limitów,
- wyniki kontroli zewnętrznych i wewnętrznych,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Na podstawie tych informacji, w ramach sprawowanego nadzoru, Rada Nadzorcza uwzględniając stanowisko Komitetu Audytu, dokonuje oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem. Częstotliwość przekazywania raportów jest zróżnicowana w zależności od przepisów zewnętrznych, rekomendacji nadzorczych oraz bieżących potrzeb Banku.

3.7. System kontroli wewnętrznej (art.111a Prawa bankowego)

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, stanowiący część systemu zarządzania, o którym mowa w art. 9 ustawy Prawo bankowe. System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku jest dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i profilu ryzyka oraz do skali działalności Banku.

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku.

Odpowiedzialność za zorganizowanie i prawidłowe działanie systemu kontroli wewnętrznej ponosi Zarząd Banku. Poszczególni członkowie Zarządu Banku odpowiadają za funkcjonowanie kontroli wewnętrznej w podległych pionach działalności Banku.

Celami funkcjonującego w Banku systemu kontroli wewnętrznej, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem;
- 4) zgodność działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej wyodrębnia się:

- 1) funkcję kontroli, mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji, tj. stosowanie mechanizmów kontrolnych, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, raportowanie w ramach funkcji kontroli;
- 2) komórkę do spraw zgodności, która ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
- 3) audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego. Audyt wewnętrzny wykonywany jest przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Na funkcję kontroli składają się:

- 1) mechanizmy kontrolne;
- 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach (liniach obrony):

- 1) Poziom I (pierwsza linia obrony) to zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) Poziom II to zarządzanie ryzykiem realizowana przez pracowników na specjalnie do tego powołanych niezależnych stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależne od zarządzania ryzykiem na Poziomie I oraz działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) Poziom III to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Funkcja kontroli realizowana jest na I i II Poziomie zarządzania.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest dostosowany do ogólnego profilu ryzyka, tj. obejmuje w szczególności obszary obciążone wysokim ryzykiem.

Przez obszary obciążone wysokim ryzykiem należy rozumieć te obszary działania jednostek lub komórek organizacyjnych, gdzie istnieje potencjalne niebezpieczeństwo wystąpienia

nieprawidłowości, które mogą wywoływać niepożądane skutki finansowe lub negatywne zjawiska godzące w bezpieczeństwo i reputację funkcjonowania Banku.

W szczególności do obszarów obarczonych ryzykiem w banku zalicza się działalność kredytową, obsługę klienta, rozliczenia, działalność kasowo-skarbcową, zarządzanie bankiem.

Do ww. obszarów należy zaliczyć również bezpieczeństwo fizyczne i informatyczne oraz dbałość o wizerunek i dobre imię Banku.

Obszary działalności danej komórki organizacyjnej Banku, gdzie stwierdzono w trakcie przeprowadzania kontroli, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych szczególnie dużo błędów i nieprawidłowości zalicza się także do obszarów obarczonych wyższym ryzykiem.

Realizacja celów systemu kontroli wewnętrznej dokonywana jest poprzez:

- 1) monitorowanie i ocenę zgodności działania z politykami, procedurami wewnętrznymi, obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami ostrożnościowymi,
- 2) ocenę prawidłowości realizacji celów określonych przez kierownictwo w strategii Banku oraz planie finansowym, innych planach, w tym ocena właściwego wykorzystania zasobów Banku,
- 3) ciągłą kontrolę poprawności realizacji wszelkich procesów, czynności mających na celu ujawnianie wszelkich braków i nieprawidłowości, przyczyniając się do zapewnienia ich zgodności z procedurami i przyjętymi mechanizmami kontroli,
- 4) identyfikację i ocenę poziomu ryzyka występującego w prowadzonej działalności, w tym związanego z każdą operacją produktem, usługą oraz wynikającego ze struktury organizacyjnej,
- 5) weryfikację wiarygodności, rzetelności i kompletności informacji finansowych i zarządczych,
- 6) doskonalenie metod zarządzania, ze szczególnym uwzględnieniem budowania odpowiedniej struktury organizacyjnej, w tym rozdzielanie sprzecznych ze sobą funkcji i obowiązków, oraz zapobieganie powiązaniom o charakterze personalnym pomiędzy pracownikami pozostającymi w relacjach bezpośredniej podległości, budowę właściwego systemu komunikacji wewnętrznej,
- 7) gromadzenie informacji o przepisach prawa, zasadach, regulacjach i normach, które bank musi przestrzegać, wraz z szacunkową oceną możliwego wpływu istotnych zmian w tym zakresie, na działalność banku.

Zarząd Banku dokonuje rocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, uwzględniającej podsumowanie m.in.:

- 1) organizacji systemu, funkcjonowania jego elementów, obszarów objętych czynnościami kontrolnymi i kontrolą wewnętrzną,
- 2) rodzajów przeprowadzonych kontroli i ich wyników, możliwości identyfikowania i minimalizowania zagrożeń, poziomu ocenianych ryzyk związanych z prowadzeniem działalności, sposobu zarządzania ryzykami,
- 3) realizacji poszczególnych etapów procesu kontrolnego tj. planowania, realizowania i dokumentowania badań kontrolnych, zakresu i poziomu ich zgodności z zasadami wynikającymi z systemu kontroli wewnętrznej, możliwości zapewnienia ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej oraz ustalenia w jakim zakresie zgodność z zasadami służy wyznaczonym celom.

Nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej należy do Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki kontroli wewnętrznej, komórki do spraw zgodności, komórki audytu wewnętrznego, Zarządu oraz Komitetu Audytu. Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz stanowiska do spraw zgodności.

Komitet Audytu opiniuje system kontroli wewnętrznej na potrzeby dokonywania przez Radę Nadzorczą corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Celem zarządzania ryzykiem **braku zgodności** jest w szczególności:

- 1) Zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi.
- 2) Wdrożenie systemu wczesnego ostrzegania komórek odpowiedzialnych za tworzenie regulacji wewnętrznych o planowanych zmianach przepisów zewnętrznych.
- 3) Zapewnienie wewnętrznej spójności regulacji obowiązujących w Banku.
- 4) Minimalizowanie negatywnych skutków nie przestrzegania regulacji zewnętrznych, wewnętrznych raz przyjętych standardów postępowania.
- 5) Dostosowanie narzędzi informatycznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych i wewnętrznych.
- 6) Wprowadzenie zasad zarządzania łaodem korporacyjnym w oparciu o regulację Komisji Nadzoru Finansowego oraz wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w ramach linii obrony:

- 1) Pierwsza linia, działanie komórek i jednostek organizacyjnych:
 - bieżące zapewnienie zgodności w toku operacji poprzez odpowiednie stosowanie mechanizmów kontrolnych w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych,
 - realizację zadań w procesie zarządzania ryzykiem,
 - niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych – w ramach monitorowania poziomego,
- 2) Druga linia, działanie komórki ds. zgodności w zakresie:
 - stosowania mechanizmów kontrolnych dotyczących komórki ds. zgodności,
 - niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach monitorowania poziomego i pionowego,
 - realizacji procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności – identyfikacji, pomiaru lub szacowania, monitorowania oraz raportowania na temat ryzyka,
- 3) Trzecia linia, audyt wewnętrzny.

Audyt wewnętrzny w Banku wykonywany jest przez Departament Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na podstawie Umowy zawartej 31.12.2015 r., zgodnie z Regulaminem Audytu Wewnętrznego w Systemie Ochrony, z zapisami Zasad audytu wewnętrznego w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS i innych odpowiednich regulacji Systemu Ochrony.

Zadaniem audytu wewnętrznego jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz opiniowanie systemu zarządzania Bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku.

W związku z zawartą przez Bank Umową Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Banku nie tworzy się komórki audytu wewnętrznego. W ramach dokonywania audytu wewnętrznego, kontrolowana

jest działalność Banku jako całości, z częstotliwością zależną od zidentyfikowanych przez System Ochrony Zrzeszenia BPS obszarów ryzyka występującego w Banku i poziomu istotności ryzyka.

4. Zakres konsolidacji ostrożnościowej (CRR art.436)

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

5. Fundusze własne (CRR art.437)

Fundusze własne dla potrzeb wyliczania adekwatności kapitałowej wyliczane są w oparciu o postanowienia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zgodnie z wymogami zawartymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (załącznik IV do rozporządzenia nr 1423/2013).

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2019 roku.

Tabela nr 1. Struktura funduszy własnych

LP.	Wyszczególnienie	Kwota (w tys. zł)	Opis głównych cech instrumentów	Przepis Rozporządzenia CRR
I.	Kapitał Tier I	14 643		
II.	Kapitał podstawowy Tier I	14 643		
1.	Fundusz zasobowy	13 386	Fundusz tworzony z odpisów z zysków za kolejne lata (niepodzielny) oraz wpłat wpisowego	Art. 29 ust. 1
2.	Fundusz rezerwowy	150	Fundusz tworzony z części nadwyżki finansowej na pokrycie strat bilansowych Banku lub na inne cele	Art. 26 ust. 1
3.	Fundusz udziałowy	629	Wartość udziałów członkowskich, które zostały wyemitowane nie później niż w dniu 31.12.2011r. oraz kwalifikowały się jako fundusze własne w dniu 31.12.2011r., wg stanu na dzień 31.12.2012r., czyli z uwzględnieniem wypłat dokonanych w ciągu 2012r. oraz bez uwzględnienia dopłat do udziałów zadeklarowanych do końca 2011r. ale nieopłaconych częściowo lub całkowicie do końca 2011r., pomniejszonych o wypłaty dokonane po 31.12.2012r.,	Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do CET 1 Art. 483 (1) do (3) i art. 484-487. Instrumenty kapitałowe wyemitowane w związku z zastosowaniem zasady praw nabytych w odniesieniu do instrumentów stanowiących pomoc państwa, które spełniają wymogi zakwalifikowania do CET1 określone w art. 484-487.
4.	Fundusz ogólnego ryzyka	398	Fundusz tworzony z części nadwyżki bilansowej, na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,	Art. 26 ust. 1
5.	Fundusz z aktualizacji wyceny (fundusz uzupełniający)	165	Pozycja wykazywana zgodnie z Rozporządzeniem CRR jako skumulowane inne całkowite dochody.	Art. 26 ust. 1
III.	Kapitał podstawowy Tier I:	-85		

	korekty regulacyjne			
1.	Wartości niematerialne i prawne	-85	Wartość netto wartości niematerialnych i prawnych pomniejszająca fundusze własne zgodnie z zapisami art. 127 Prawa bankowego	
2.	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I		Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art.467 i 468 Rozporządzenia CRR oraz funduszu z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Art.467 i 468
IV.	Kapitał dodatkowy Tier I	0		
V.	Kapitał Tier II	110		
1.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	110	kwota rezerwy - nie przekraczająca 1,25% kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem	Art. 62 lit. c)
VI.	Fundusze własne	14 753		

Tabela nr 2. Informacja na temat funduszy własnych

LP.	Pozycja	Kwota w dniu ujawnienia	Odniesienie do artykułu rozporządzenia (UE) nr 575/2013
Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe			
1.	Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	0	art. 26 ust. 1, art. 27, 28, 29, wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
2.	Zyski zatrzymane	0	art. 26 ust. 1 lit. c)
3.	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem nierealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rach.)	14 397	art. 26 ust. 1
3a.	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	400	art. 26 ust. 1 lit. f)
4.	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane ažio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	627	art. 486 ust. 2
5.	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	0	art. 84, 479, 480
5a.	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwości do przewidzenia obciążeń lub dywidend	0	art. 26 ust. 2

6.	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnym	15 424	Suma wierszy 1-5a
Kapitał podstawowy Tier I : korekty regulacyjne			
7.	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	0	art. 34, 105
8.	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-81	art. 36 ust. 1 lit. b), art. 37
9.	Zbiór pusty w UE		
10.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych wart. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38
11.	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	0	art. 33 ust. 1 lit. a)
12.	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty	0	art. 36 ust. 1 lit. d), art. 40, 159, art. 472 ust. 6
13.	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)	0	art. 32 ust. 1
14.	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji	0	art. 33 lit. b)
15.	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. e), art. 41, art. 472 ust. 7
16.	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. f), art. 42, art. 472 ust. 8
17.	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora	0	art. 36 ust. 1 lit. g), art. 44, art.

	finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		472 ust. 9
18.	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. h), art. 43, 45, 46, art. 49 ust. 2 i 3, art. 79, art.. 472 ust. 10
19.	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 43, 45, 47, art. 48 ust. 1 lit. b), art. 49 ust. 1-3, art. 79, 470, art. 472 ust. 11
20.	Zbiór pustych w UE		
20a.	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250%, jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia	0	art. 36 ust. 1 lit. k)
20b.	w tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (i), art. 89-91
20c.	w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (ii), art. 243 ust. 1 lit. b), art. 244 ust. 1 lit. b), art. 258
20d.	w tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iii), art. 379 ust. 31
21.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5

22.	Kwota przekraczająca próg 15% (kwota ujemna)	0	art. 48 ust. 1
23.	w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 48 ust. 1 lit. b), art. 470 , art. 472 ust. 11
24.	Zbiór pusty w UE		
25.	w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5
25a.	Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. a), art. 472 ust. 3
25b.	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. l)
26.	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR	0	
26a.	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468	0	
	w tym: 20 % filtr dla funduszu z aktualizacji wyceny rzeczowego majątku trwałego	0	
26b.	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału podstawowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR	0	art. 481
27.	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji(kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. j)
28.	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale	-81	

	podstawowym Tier I		
29.	Kapitał podstawowy Tier I	15 343	
44.	Kapitał dodatkowy Tier I	0	
45.	Kapitał Tier I (kapitał Tier I =kapitał podstawowy Tier I+kapitał dodatkowy Tier I)	15 343	
Kapitał Tier II: Instrumenty i rezerwy			
46.	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	0	art. 62, 63
47.	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0	art. 486 ust. 4
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018r.	0	art. 483 ust. 4
48.	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki i będące w posiadaniu stron trzecich	0	art. 87, 88, 480
49.	W tym przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0	art. 486 ust.4
50.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	110	art. 62 lit. c) i d)
51.	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	110	
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
57.	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0	
58.	Kapitał Tier II	110	
59.	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	15 453	
59a.	Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	0	

60.	Aktywa ważone ryzykiem razem	46 853	
Współczynniki i bufory kapitałowe			
61.	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	32,75%	Art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465
62.	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	32,75%	Art. 92 ust. 2 lit b), art. 465
63.	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	32,98%	Art. 92 ust. 2 lit c
64.	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	0	dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych art. 128, 129, 130
68.	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	0	dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128
72.	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0	art. 36 ust. 1 lit. h), art. 45, 46, art. 472 ust. 10, art. 56 lit c), art. 59, 60, art. 475 ust. 4, art. 66 lit c), art. 69, 70, art. 477 ust. 4
73.	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	0	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 45, 48, 470, art. 472 ust. 11
75.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku	0	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, 48,

	dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)		470 , art. 472 ust. 5
Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale			
76.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0	art. 62
Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowania wyłącznie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.)			
80.	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5
81.	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5
82.	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 3 i 5

6. Wymogi kapitałowe (CRR art. 438)

Bank dostosowuje wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka na jakie jest narażony oraz charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowany był i wdrożony proces oceny adekwatności kapitałowej, który służył utrzymaniu funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka ponoszonego przez Bank.

Bank stosuje proces monitorowania i oceny adekwatności kapitału wewnętrznego – proces ICAAP, który został przyjęty przez Zarząd Banku i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą. W ramach procesu oceny adekwatności kapitałowej, Bank dokonuje oceny czy posiadany kapitał jest odpowiedni do skali ponoszonego ryzyka, poprzez dokonywanie na bieżąco identyfikacji i oceny ponoszonego ryzyka.

Proces szacowania wysokości kapitału niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka (kapitał wewnętrzny) odbywa się w następujących etapach:

- 1) Określenie kapitału regulacyjnego,
- 2) Ocena w procesie ICAAP istotności ryzyk bankowych nie ujętych w kapitale regulacyjnym oraz pozostałych ryzyk, na które narażony jest Bank,
- 3) Oszacowanie poziomu kapitału wewnętrznego.

Minimalne wymogi kapitałowe

Przy wyliczaniu minimalnych wymogów kapitałowych Bank stosuje następujące metody:

- 1) ryzyko kredytowe - metoda standardowa,
- 2) ryzyko operacyjne - metoda podstawowego wskaźnika bazowego,
- 3) Koncentracji zaangażowania w akcje i udziały w podmiotach spoza sektora finansowego.

Dodatkowe wymogi kapitałowe

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu Bank wyznacza jako procent funduszy własnych Banku;
- 5) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod, Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Szczegółowy opis metod stosowanych w procesie wyznaczania wymogów kapitałowych przez Bank zawarty jest w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Żurawicy”.

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia – 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112 zawiera Tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w tys. zł
-----	------------------	-----------------

1.	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0,0
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	180
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	25
4.	Ekspozycje wobec instytucji (banki)	18
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw MŚP	61
6.	Ekspozycje detaliczne	852
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	1.536
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	110
9.	Ekspozycje kapitałowe	96
10.	Ekspozycje pozostałe	145
RAZEM		3.023

Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w tys. zł
1.	ryzyko kredytowe	3.023
2.	przekroczenie limitu dużych ekspozycji	-
3.	przekroczenie progu koncentracji zaangażowań w podmioty spoza sektora finansowego	-
4.	ryzyko operacyjne	725
RAZEM		3.748

Poniższe zestawienie przedstawia poziom wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Wyszczególnienie	Kwota
• ryzyko płynności	-
• ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	19,80
• ryzyko koncentracji zaangażowań	-
• ryzyko kapitałowe	-
• ryzyko biznesowe	-
RAZEM	-

W Banku nie wystąpiły wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) i c).

Łączna wartość kapitału regulacyjnego wyniosła 15.453 tys. zł

Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko wyniosła 46 853 tys. zł.

7. Bufory kapitałowe (CRR art. 440)

Zgodnie z wymogami CRR i ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym, instytucje finansowe są zobowiązane do utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych dla współczynników kapitałowych.

W 2019r. bufory stanowiły:

- bufor zabezpieczający, który wynosił 2,5%,
- bufor antycykliczny, który wynosił 0%,
- bufor ryzyka systemowego, który wynosił 3%.

Bank nie był zobowiązany do utrzymywania dodatkowego bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym (określonego w drodze indywidualnej decyzji KNF).

Minimalne współczynniki kapitałowe uwzględniające bufory kapitałowe na koniec 2019r. wynosiły:

- łączny wskaźnik kapitałowy (TCR) – 13,50%,
- wskaźnik kapitału Tier I (T1) – 11,50%,
- wskaźnik kapitału podstawowego Tier I (CET) – 10 %.

Na koniec 2019r. wszystkie powyższe wskaźniki kapitałowe Bank osiągnął na wysokim poziomie.

8. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego (CRR art. 441)

Bank nie jest bankiem istotnym systemowo, nie był objęty wskaźnikami znaczenia systemowego.

9. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (CRR art. 442)

Należności przeterminowane Bank definiuje jako należności z tytułu kapitału i odsetek niezapłaconych w terminie.

Należności z rozpoznaną utratą wartości (zagrożone) rozumiane są jako ekspozycje zakwalifikowane do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone” na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

9a. Opis strategii (metod) przyjętych do ustalania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego (CRR art.442.b)

Bank stosuje metody ustalania korekt wartości i rezerw na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz

Instrukcji zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Żurawicy.

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa niezależne od siebie kryteria:

- 4) kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek;
- 5) kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.

Ekspozycje kredytowe wynikające z pożyczek i kredytów osób prywatnych klasyfikuje się biorąc pod uwagę kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek.

Ekspozycje klientów instytucjonalnych klasyfikuje się biorąc pod uwagę kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek oraz kryterium oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta.

Ekspozycje kredytowe klasyfikuje się do następujących kategorii ryzyka:

- 1) do kategorii „normalne”,
- 2) do kategorii „pod obserwacją”,
- 3) do kategorii „poniżej standardu”,
- 4) do kategorii „wątpliwe”,
- 5) do kategorii „stracone”.

W przypadku ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do poszczególnych kategorii ryzyka, Bank tworzy rezerwy celowe w wysokości co najmniej:

- 1) 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „normalne” (w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych);
- 2) 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „pod obserwacją”;
- 3) 20% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „poniżej standardu”;
- 4) 50% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „wątpliwe”;
- 5) 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „stracone”.

Wymagany poziom rezerw celowych na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne” oraz rezerw celowych na ryzyko związane z pozostałymi ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii „pod obserwacją” Bank może pomniejszyć o kwotę równą 25% rezerwy na ryzyko ogólne. Podstawę tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi, zaklasyfikowanymi do kategorii „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe” oraz „stracone” Bank może pomniejszyć o wartość zabezpieczeń wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Finansów sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Bank tworzy rezerwę na ryzyko ogólne zgodnie z art. 130 ustawy Prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz.128,z późn. zm.)

9b. Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę

ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji (CRR art. 442 c)

Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2019 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w roku 2019 w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2019r. w tys. zł	Średnia kwota w 2019r. w tys. zł
1.	ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	31 969	26 249
2.	ekspozycje wobec jednostek samorządu terytorialnego i władz lokalnych	11 258	12 154
3.	ekspozycje wobec sektora publicznego	312	466
4.	ekspozycje wobec instytucji (banki)	67 518	69 084
5.	ekspozycje wobec przedsiębiorców MŚP	1 381	1 733
6.	ekspozycje detaliczne	14 960	15 528
7.	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	19 891	19 860
8.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 296	883
9.	ekspozycje kapitałowe	1 196	1 196
10.	ekspozycje pozostałe	6 728	6 408
RAZEM		156 509	153 561

9c. Struktura geograficzna ekspozycji w podziale na klasy ekspozycji (CRR art. 442 d)

Bank nie stosuje rozbicia struktury geograficznej na obszary pod względem istotnych klas ekspozycji. Przyjmuje się cały teren działania Banku jako jeden obszar geograficzny obejmujący swoim zasięgiem tereny o podobnych warunkach ekonomicznych i społecznych.

9d. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbiciu na klasy ekspozycji. (CRR art. 442 e)

Lp.	Wyszczególnienie	Sektor finansowy	Sektor niefinansowy	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	Inne pozycje
1.	ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	31 969			

2.	ekspozycje wobec jednostek samorządu terytorialnego oraz władz lokalnych			11 258	
3.	ekspozycje wobec sektora publicznego			312	
4.	ekspozycje wobec instytucji (banki)	67 518			
5.	ekspozycje wobec przedsiębiorców MŚP		1 381		
6.	ekspozycje detaliczne		14 960		
7.	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach		19 891		
8.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		1 296		
9.	ekspozycje kapitałowe	1 196			
10.	ekspozycje pozostałe				6 728
RAZEM		100 683	37 528	11 570	6 728

9e. Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji (CRR art. 442 f) - źródło [FIN005_1]

Klasy ekspozycji w tys. zł	bez określ. terminu	1-7 dni	7 dni – 1 mies.	1-3 mies.	3-6 mies.	6 mies. -1 rok	1-2 lat	2-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	pow. 20 lat
Sektor finansowy	46 087	15 724	24 700	12 000	0	0	0	0	0	0	3 676
Przedsiębiorstwa	0	0	13	77	144	100	132	137	163	0	0
Gospodarstwa domowe	221	31	769	2 228	2 485	4 202	4 859	9 460	8 423	1 960	0
Instyt. niekomerc. dział. na rzecz gosp. domowych	2	0	6	12	18	39	61	124	48	0	0
Instytucje rządowe i samorządowe	0	0	0	505	505	1 704	1 723	4 468	2 331	0	0
RAZEM	46 310	15 755	25 488	14 822	3 152	6 045	6 775	14 189	10 965	1 960	3 676

9f. Struktura wg typu kontrahenta ekspozycji (zagrożonych) z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowanych, sald korekt wartości i rezerw, kwoty korekt wartości i rezerw ujęte w rachunku zysków i strat w 2019 roku (CRR art. 442. g)

Ekspozycje brutto przeterminowane wg stanu na 31.12.2019r. (w tys. zł)

Lp.	Typ kontrahenta	Kwota ekspozycji
1.	Sektor finansowy	-
2.	Sektor niefinansowy	474
	przeterminowane do 90 dni	82
	przeterminowane powyżej 90 dni	392
3.	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-

Ekspozycje (zagrożone) brutto z rozpoznaną utratą wartości, salda korekt wartości, rezerw i odpisów aktualizujących wg stanu na 31.12.2019r. (w tys. zł)

Lp.	Typ kontrahenta	Kwota ekspozycji brutto	Korekta wartości – prowizja rozliczana w czasie ESP	Rezerwy	Odpisy aktualizujące
1.	Sektor finansowy	-	-		-
2.	Sektor niefinansowy	1 288	7	391	179
	Przedsiębiorstwa	-	-	-	-
	<i>w sytuacji poniżej standardu</i>				
	<i>w sytuacji wątpliwej</i>				
	<i>w sytuacji straconej</i>				
	Przedsiębiorcy indywidualni	258	1	103	45
	<i>w sytuacji poniżej standardu</i>	<i>138</i>	<i>1</i>	<i>28</i>	<i>0</i>
	<i>w sytuacji wątpliwej</i>				
	<i>w sytuacji straconej</i>	<i>120</i>	<i>0</i>	<i>75</i>	<i>45</i>
	Osoby prywatne	240	0	115	125
	<i>w sytuacji poniżej standardu</i>				
	<i>w sytuacji wątpliwej</i>				
	<i>w sytuacji straconej</i>	<i>240</i>	<i>0</i>	<i>115</i>	<i>125</i>
	Rolnicy indywidualni	790	6	173	9
	<i>w sytuacji poniżej standardu</i>	<i>7</i>		<i>1</i>	<i>0</i>
	<i>w sytuacji wątpliwej</i>	<i>751</i>	<i>6</i>	<i>149</i>	<i>0</i>
	<i>w sytuacji straconej</i>	<i>32</i>	<i>0</i>	<i>23</i>	<i>9</i>
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	-	-	-	-
	<i>w sytuacji poniżej standardu</i>				
	<i>w sytuacji wątpliwej</i>				
	<i>w sytuacji straconej</i>				
3.	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	-
	RAZEM	1 288	7	391	179

9g. Uzgodnienie zmian korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości (CRR art. 442.i)

Lp.	Treść	Rezerwa celowa i odpisy aktualizujące
1.	Stan na 01.01.2019r.	400
2.	Zwiększenia	584
3.	Zmniejszenia	414
4.	Umorzenia – przeksięgowania w ciężar rezerwy celowej	0
5.	Stan na 31.12.2018r.	570

10. Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, podane oddzielnie, z podziałem na ważne obszary geograficzne (CRR art. 442.h)

Bank nie wyznaczał kwot ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych w podziale na obszary geograficzne.

11. Aktywa wolne od obciążeń (CRR art. 443)

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Bank nie dokonuje operacji zabezpieczających instrumentami finansowymi – art. 433 Rozporządzenia CRR.

12. Korzystanie z ECAI (CRR art. 444)

Bank na dzień 31.12.2019r. nie korzystał z usług zewnętrznych firm ratingowych.

13. Ekspozycja na ryzyko rynkowe (CRR art. 445)

Bank na dzień 31.12.2019r. nie prowadził działalności walutowej.

14. Ryzyko płynności (Rekomendacja P)

Bank posiada procedury obejmujące ryzyko płynności w zakresie monitorowania, zarządzania oraz nadzoru. Polityka zarządzania ryzykiem płynności uwzględnia wszystkie istotne ryzyka oraz zależności między nimi i na zasadzie skonsolidowanej obejmuje cały proces zarządzania w zakresie ryzyka płynności. W procedurach zawarte są zasady identyfikacji, pomiaru i limitowania poziomu ryzyka płynności wraz ze strukturą organizacyjną niezbędną do efektywnego zarządzania ryzykiem płynności.

W Banku zarządzanie ryzykiem płynności, poprzez odpowiednią strukturę pasywów i aktywów, miało na celu zapewnienie płynności przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego. Ponadto Bank prowadził identyfikację zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności, monitorował kształtowanie się nadzorczych miar płynności i wykorzystania wewnętrznych limitów.

Zgodnie z Rozp. (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych Bank od 01.10.2015r. utrzymywał wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR na wymaganym poziomie.

W celu ograniczenia ryzyka po przystąpieniu do Systemu Ochrony Instytucjonalnej Bank jako uczestnik systemu utrzymuje depozyt obowiązkowy służący zabezpieczeniu płynności Systemu Ochrony na poziomie 9% średniego stanu depozytów, od którego jest naliczana rezerwa obowiązkowa. Celem zgromadzenia środków w formie depozytu obowiązkowego jest stworzenie skutecznego mechanizmu zapewnienia płynności Uczestnikom Systemu Ochrony.

Bank celem zapewnienia płynności może, na zasadach określonych w umowie Systemu Ochrony, uruchomić środki zgromadzone na rachunku depozytu obowiązkowego.

W ramach Systemu Ochrony tworzony jest również Fundusz Zabezpieczający, którego celem jest finansowanie zadań w zakresie udzielania pomocy finansowej bankom uczestniczącym, mającej na celu poprawę ich wypłacalności i zapobieżenie upadłości.

15. Ryzyko operacyjne (CRR art. 446)

Bank stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA) do wyznaczania poziomu kapitału na pokrycie ryzyka operacyjnego zgodnie z art. 315-316 Rozporządzenia.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2019r. wyniósł 725 tys. zł

Zaewidencjonowana wysokość strat operacyjnych (rzeczywistych i potencjalnych) w roku 2019 w poszczególnych kategoriach przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł

Rodzaje / kategorie ryzyka operacyjnego	Suma strat brutto	Limit strat
1. Oszustwa zewnętrzne,	0	30
2. Oszustwa wewnętrzne,	0	20
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy,	0	12
4. Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności,	0	10
5. Szkody w rzeczowych aktywach trwałych,	0	15

6. Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu,	0,095	7
7. Wykonanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami.	22,95	5

16. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (CRR art. 447)

Ekspozycje w papierach kapitałowych stanowią akcje Banku BPS SA oraz udział w Spółdzielni Systemu Ochrony, które Bank nabył ze względów strategicznych.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w tys. zł	Wartość rynkowa w tys. zł	Wartość godziwa w tys. zł
1	Akcje BPS SA	1.190	0	1.190
2.	Udziały Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS	5	-	5
RAZEM		1.195	0	1.195

Bank jest w posiadaniu akcji Banku BPS SA, które nie są notowane na giełdzie i stanowią jeden portfel papierów wartościowych oraz udziały Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Mają one charakter długoterminowy i klasyfikowane są do portfela bankowego, wyceniane według ceny nabycia.

W Banku nie wystąpiły zrealizowane zyski lub straty z tytułu sprzedaży i likwidacji oraz niezrealizowane zyski lub straty z aktualizacji wyceny w/w akcji i udziałów.

17. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym (CRR art. 448)

Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia oraz częstotliwość pomiarów ryzyka stopy procentowej (CRR art. 448 a)

Poziom ryzyka stopy procentowej w naszym banku jest umiarkowany. Bank jest wrażliwy po stronie aktywnej, co oznacza, że aktywa przeszacowują się szybciej niż pasywa. Wrażliwość bilansu na zmiany stóp procentowych wynikała głównie z ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego.

Opcją występującą po stronie aktywów jest prawo spłaty zadłużenia przed terminem umownym bez stosowania kar ze strony Banku. Natomiast po stronie pasywnej opcją jest w przypadku depozytów bez ustalonych terminów wymagalności prawo wycofania depozytu bez stosowania sankcji ze strony Banku, czy też depozytów terminowych prawo wycofania depozytu przed terminem umownym lecz z zastosowaniem sankcji ze strony Banku, gdyż klient traci część naliczonych odsetek.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z miesięczną częstotliwością.

Wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosownego wskaźnika używanego przez kierownictwo Banku do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych (CRR art. 448 b) oraz Wytyczne w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego (dokument Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego EBA/GL/2018/02 z dnia 19.07.2018 r.)

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych w różnych scenariuszach szokowych, wyliczając poziom poszczególnych rodzajów ryzyka stopy procentowej przy niekorzystnej zmianie stóp procentowych:

- Scenariusze warunków skrajnych – symulacja wpływu niekorzystnych zmian stóp procentowych na poziom ryzyka, dokonywana przynajmniej raz do roku, przy założeniu, że harmonogram i kwota przepływów środków pieniężnych są niezależne od określonego scenariusza stopy procentowej (bezw warunkowe modelowanie przepływów pieniężnych), zakładająca w ramach:
 - 1) szacowania zmian dochodów:
 - równoległe przesunięcie krzywej dochodowości w górę i w dół o 300 pb dla luki przeszacowania,
 - zmianę stawek bazowych o 35 pb dla luki ryzyka bazowego,
 - 2) szacowania wpływu zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału:
 - równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o +/- 200 pb,
 - **testy szokowe** – scenariusze:
 - a) szacowania zmian wartości ekonomicznej kapitału:
 - równoległy wzrost szoku o 250 pb,
 - równoległy spadek szoku o 250 pb,
 - gwałtowniejszy szok (spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych),
 - bardziej umiarkowany szok (wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych),
 - wzrost szoku dla stóp krótkoterminowych,
 - spadek szoku dla stóp krótkoterminowych,,
- ponadto wykonywany był nadzorczy test wartości odstających – obliczany kwartalnie (w związku ze zmianami przepisów od końca 2019r. przeprowadzony na koniec 2019r.) wpływ nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 200 pb na wartość ekonomiczną kapitału oraz wpływ szoków dla ryzyka stopy procentowej na wartość ekonomiczną kapitału na podstawie testów szokowych określonych powyżej a, przy założeniu:
 - wyłączenia marży handlowych,
 - bilansu odpływów (tj. bilansu, w którym istniejące pozycje portfela bankowego ulegają amortyzacji i nie są zastępowane nowymi jednostkami),
 - stosowania dolnego pułapu stopy procentowej po wystąpieniu szoku począwszy od -100 pb dla okresów bezpośredniej zapadalności, wzrastającego o 5 pb rocznie z poziomem 0% w przypadku zapadalności wynoszących co najmniej 20 lat,

- wyliczania zmiany wartości kapitału wewnętrznego przy ujmowaniu w ramach zmiany wartości ekonomicznej kapitału ujemnej zmiany w pełnej wysokości a dodatkowo zmiany ważonej współczynnikiem 50%;

Ze względu nieznaczącą skalę działalności handlowej Banku, w rozumieniu pakietu CRD IV/CRR z 27.06.2013 r. ryzyko stopy procentowej Bank wyznacza dla portfela handlowego i bankowego łącznie, w oparciu o metodologię stosowaną do pomiaru ryzyka portfela bankowego.

2. Bank wylicza kapitał wewnętrzny z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej z uwzględnieniem:

- 1) szacowanych zmian wyniku odsetkowego Banku dla poszczególnych kategorii tego ryzyka, tj.:
 - a) ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania,
 - b) ryzyka bazowego,
 - c) ryzyka opcji klienta;
- 2) wyników pomiaru zmiany wartości ekonomicznej kapitału

Wyniki testów na 31.12.2019 r. przedstawiały się następująco:

- 1) ryzyko terminów przeszacowania – zmiana dochodu odsetkowego w okresie 12 miesięcy wyniesie (-) 2.565,19 tys. zł, co stanowi 16,60% funduszy własnych;
- 2) ryzyko bazowe - zmiana dochodu odsetkowego w okresie 12 miesięcy może wynieść (-) 100,17 tys. zł, co stanowi 0,65% funduszy własnych;
- 3) ryzyko opcji klienta obrazujący wpływ na miary ryzyka oparte na dochodach oraz na wartość ekonomiczną kapitału wcześniejszych spłat kredytów, zrywalności depozytów terminowych przed umownym terminem wymagalności oraz modelowania behawioralnego w przypadku, gdy poziom tego ryzyka stopy procentowej jest istotny:
 - wskaźnik zrywalności depozytów wyniósł 0,06%,
 - wskaźnik wcześniejszych spłat kredytów wyniósł 0,85%.

W obydwu przypadkach zachowanie klientów wskazuje na niski poziom ryzyka opcji klienta – co zwłaszcza przy braku finansowania aktywów z długimi terminami przeszacowania pasywami o krótkich terminach prze-szacowania (w Banku istnieje przewaga pasywów nad aktywami oprocentowanymi z terminami przeszacowania powyżej 1 roku w kwocie 7 027 tys. zł, tj. 4,81% należności wrażliwych) – oznacza brak stosowania modelowania behawioralnego wybranych rachunków o stopie zarządzanej przez Bank.

Wobec powyższego uznano ryzyko opcji klienta za nieistotne.

Wymóg kapitałowy na ryzyko stopy procentowej wyniósł 19,80 tys. zł.

18. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne (CRR art. 449)

Na dzień 31 grudnia 2019r. Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

19. Polityka w zakresie wynagrodzeń (CRR art. 450) oraz Informacja o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe (art. 111a Prawa bankowego).

W związku z wejściem w życie z dniem 01 maja 2017r. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki

wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, wprowadzono „Politykę wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka”.

Do stanowisk istotnych o których mowa w §24 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017r. (Dz.U. poz. 637) oraz w uchwale 604/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w Banku zalicza się:

1. Członków Rady Nadzorczej
2. Członków Zarządu,
3. Głównego Księgowego,

Z uwagi na fakt, że Bank nie udziela kredytów przekraczających 5 mln EUR oraz Bank nie posiada jednostek istotnych w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 PE, do stanowisk istotnych nie zalicza się innych stanowisk.

Celem opracowania i wdrożenia Polityki wynagradzania było określenie zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników oraz wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem.

Stale składniki wynagradzania to:

- 1) wynagrodzenie zasadnicze,
- 2) dodatek za staż pracy,
- 3) dodatek funkcyjny,
- 4) wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,
- 5) dodatek za pracę w porze nocnej,
- 6) zwrot kosztów poniesionych w czasie delegacji służbowych,
- 7) świadczenia gwarancyjne,
- 8) nagrody jubileuszowe,
- 9) odprawa w związku ze zwolnieniami grupowymi, przejściem na emeryturę lub rentę lub śmiercią pracownika,
- 10) nagrody wypłacane pracownikowi za szczególne osiągnięcia w pracy.

Zmienne składniki wynagradzania to wyłącznie premia uznaniowa.

Do oceny efektów pracy Członków Zarządu Banku Rada Nadzorcza przyjmuje, zatwierdzone w Planach ekonomiczno-finansowych z ostatnich trzech lat następujące wskaźniki:

- 1) zysk netto,
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE),
- 3) jakość portfela kredytowego,
- 4) współczynnik kapitałowy,
- 5) wskaźnik płynności LCR,

Ponadto do oceny jakościowej Członków Zarządu wykorzystywana jest ocena kwalifikacji oraz rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Ocenę efektów pracy stanowisk kierowniczych dokonuje Zarząd Banku w oparciu o poziom realizacji wyznaczonych celów w zależności od zajmowanego stanowiska oraz pełnionych funkcji.

Ustalone w Polityce zasady wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń uwzględniają zasadę proporcjonalności. W Banku przyjęto zasadę jednorazowej wypłaty zmiennych składników wynagradzania. Zmienne składniki wynagrodzenia przyznane osobom zajmującym stanowiska istotne nie mogą być wyższe niż 100% wynagrodzenia zasadniczego wypłacanego w kwartale, za który wypłacane jest wynagrodzenie zmienne.

Wypłata zmiennych składników następuje w formie pieniężnej, bez wypłaty w formie instrumentów finansowych zamiennych na udziały (brak takich instrumentów).

Zmienne składniki wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska istotne przyznawane są w okresach kwartalnych.

Łączna kwota wypłacanej premii uznaniowej dla Stanowisk istotnych w danym roku nie może przekroczyć 2% funduszy własnych Banku.

Zasady ustalania wynagrodzenia dla Członków Zarządu znajdują się w Regulaminie wynagradzania w Banku Spółdzielczym w Żurawicy.

W 2019r. nie stwierdzono przypadku przekroczenia 100% wynagrodzenia zasadniczego. Wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia w 2019r. stanowiły przeciętnie ok. 14,20% wynagrodzenia zasadniczego.

W 2019r. zmienne składniki wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, stanowiły 0,23% funduszy własnych banku.

Informacje o sumie wypłaconych w 2019r. wynagrodzeń pracownikom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka na podstawie w/w aktów prawnych.

w PLN

Lp.		2019
1.	Łączna kwota wynagrodzenia zasadniczego	253 677,70
2.	Łączna kwota wypłacanej w ciągu danego roku premii uznaniowej dla Członków Zarządu	30 166,67
3.	Łączna kwota wypłacanej w ciągu danego roku premii uznaniowej pozostałych pracowników mających wpływ na profil ryzyka	5 850,00

20. Dźwignia finansowa (CRR art. 451)

Wskaźnik dźwigni – „dźwignia finansowa” oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych Banku – wielkość posiadanych przez Bank aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.

Celem zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest zapewnienie właściwej relacji pomiędzy wielkością kapitału podstawowego (Tier 1) i sumą aktywów bilansowych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych.

Do celów pomiaru ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej Bank wylicza wskaźnik dźwigni zgodnie z artkułem 429 Rozp. CRR, tj. jako miarę kapitału Tier 1 podzieloną przez miarę całkowitej ekspozycji i wyraża wskaźnik jako wartość procentową.

Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany zarówno w odniesieniu do kapitału Tier 1, jak i według definicji przejściowej kapitału Tier 1.

Na koniec grudnia 2019r. wskaźniki dźwigni wynosiły:

wskaźnik dźwigni		12.2019
kapitał Ter 1	w pełni wprowadzona definicja	10,08%
	definicja przejściowa	10,08%

Z uwagi na przystąpienie do Systemu Ochrony Instytucjonalnej i w celu kontroli ryzyka minimalny poziom wskaźnika dźwigni finansowej wynosi 3,3%.

Wielkości wskaźników kształtowały się na wysokim poziomie w całym 2019r. Bank posiada stabilne źródła finansowania i odpowiedni poziom funduszy własnych w odniesieniu do skali prowadzonej działalności i sumy aktywów bilansowych.

Wskaźnik dźwigni finansowej podlega stałemu monitorowaniu w ramach zarządzania ryzykiem kapitałowym.

21. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego (CRR art. 452)

Na dzień 31 grudnia 2019r. Bank nie stosował wewnętrznych ratingów w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

22. Techniki ograniczenia ryzyka kredytowego (CRR art. 453)

Bank nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.

W Banku obowiązują następujące regulacje dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi:

- „Instrukcja prawnych form zabezpieczenia wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Żurawicy”,
- Instrukcja „Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych obowiązująca w Banku Spółdzielczym w Żurawicy”,
- „Instrukcja monitoringu klientów instytucjonalnych w Banku Spółdzielczym w Żurawicy”,

Bank stosuje pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych na zasadach określonych w „Instrukcji Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Żurawicy”.

Podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym Bank dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia, o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania i wartość których w warunkach wymuszonej sprzedaży będzie w pełni zabezpieczać interes Banku.

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia rzeczowe i instrumenty finansowe. Bank ustala formę zabezpieczenia w porozumieniu z wnioskodawcą, biorąc pod uwagę:

- 1) typowe oraz indywidualne ryzyko związane z zawarciem umowy z wnioskodawcą, (m.in. ryzyko branży, sytuację finansową i gospodarczą wnioskodawcy, status prawny wnioskodawcy, przebieg dotychczasowej współpracy z Bankiem lub opinie banków z którymi wnioskodawca dotychczas współpracował, rodzaj i wysokość wierzytelności oraz okres kredytowania, cechy danego zabezpieczenia wynikające z regulujących je przepisów ogólnych i wewnętrznych Banku (w tym sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności wynikającej z zabezpieczenia, sposób realizacji uprawnień Banku), w szczególności:
 - d) realną możliwość zaspokojenia roszczeń Banku z ustanowionego zabezpieczenia w możliwie najkrótszym czasie z przyjętego zabezpieczenia,
 - e) płynność zabezpieczenia,
 - f) istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia, w przypadku zabezpieczeń rzeczowych oraz sytuację finansową i gospodarczą osoby trzeciej zobowiązującej się do zaspokojenia roszczeń Banku za wnioskodawcę oraz jej powiązania personalne i kapitałowe z innymi podmiotami, w przypadku zabezpieczeń osobistych, itp.),
- 2) przewidywany koszt ustanowienia zabezpieczenia,
- 3) przewidywany nakład pracy Banku związany z monitorowaniem stanu zabezpieczeń oraz koszt dochodzenia roszczeń z przedmiotu zabezpieczenia, z zastrzeżeniem ponoszenia kosztów koniecznych,
- 4) zasady stosowania odpowiednich form zabezpieczeń określone w odrębnych uregulowaniach wewnętrznych Banku.

Podstawowe zabezpieczenia stosowane w Banku w 2019r. to:

- 1) poręczenie wg prawa cywilnego,
- 2) poręczenie wg prawa wekslowego,
- 3) weksel in blanco,
- 4) przelew (cesja) wierzytelności,
- 5) przewłaszczenie kwoty na zabezpieczenie,
- 6) przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- 7) hipoteka,
- 8) pełnomocnictwo do rachunku bankowego,
- 9) ubezpieczenie majątkowe.

Bank nie dokonywał transakcji na instrumentach pochodnych.

Bank badał koncentrację ryzyka kredytowego w odniesieniu do rodzajów stosowanych zabezpieczeń.

23. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego (CRR art. 454)

Na dzień 31 grudnia 2019r. Bank nie stosował zaawansowanych metod pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

24. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego (CRR art. 455)

Na dzień 31 grudnia 2019r. Bank nie stosował wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

25. Pozostałe informacje wynikające z art. 111a ustawy Prawo Bankowe

Informacja o działalności Banku poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 za dany rok obrotowy:

Bank Spółdzielczy w Żurawicy nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej:

Stopa zwrotu z aktywów (ROA netto) według stanu na 31 grudnia 2019 roku wynosi 0,43%.

Żurawica, 25 czerwca 2020 r.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Żurawicy niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w „Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Żurawicy” są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku oraz charakteru prowadzonej działalności.

System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowany do skali i profilu działania oraz generowanego ryzyka. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów Prawa Bankowego i Uchwał Nadzorczych, a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Żurawicy

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Żurawicy niniejszym oświadcza, iż ogólny profil ryzyka w Banku był zgodny z profilem wynikającym z zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą: Strategii działania Banku, Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz Polityk do poszczególnych ryzyk.

Na dzień 31.12.2019 roku przyjęte przez Bank wskaźniki obrazujące ogólny poziom ryzyka kształtowały się następująco:

Lp.	Wskaźnik	Plan na 31.12.2019r.	Stan na 31.12.2019r.
1.	Całkowity współczynnik kapitałowy	33,05%	32,98%
2.	Relacja należności zagrożonych do należności ogółem	0,51%	2,38%
3.	Suma bilansowa	142 259	151 575
4.	Należności od podmiotów niefinansowych	35 910	35 715
5.	Należności od jednostek samorządu terytorialnego	12 032	11 235
6.	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	108 320,00	111 468,00
7.	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	17 030,00	23 207,00
8.	Stopa zwrotu z aktywów netto (ROA)	0,50%	0,43%
9.	Stopa zwrotu z kapitału netto (ROE)	4,64%	4,21%
10.	Udział kredytów w sumie bilansowej	33,70%	30,97%
11.	Wskaźnik pokrycia kredytów uznanymi kapitałami	32,18%	32,91%
12.	Wskaźnik LCR	100,00%	772,90%
13.	Wskaźnik elastyczności stóp procentowych	2,47%	2,47%
14.	Fundusze własne	15 428	15 453
15.	Wynik finansowy netto	710	646

Uzyskane wielkości potwierdzają, że ogólny profil ryzyka jest adekwatny do przyjętych założeń, określających tolerancję na ryzyko.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Żurawicy

Bank Spółdzielczy w Żurawicy										
Dane na dzień 31.12.2019										
Raport nr 1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych										
		a	b	c	d	e	f	g	h	
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych		
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane			obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne	
				w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonania zobowiązania	w tym ekspozycje z utratą wartości					
1	Kredyty i zaliczki									
2	<i>banki centralne</i>									
3	<i>instytucje rządowe</i>									
4	<i>instytucje kredytowe</i>									
5	<i>inne instytucje finansowe</i>									
6	<i>przedsiębiorstwa niefinansowe</i>									
7	<i>gospodarstwa domowe</i>									
8	Dłużne papiery wartościowe									
9	Zobowiązania do udzielenia pożyczki									
10	Łącznie									

Bank Spółdzielczy w Żurawicy												
Dane na dzień 31.12.2019												
Raport nr 2. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania												
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
	Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna											
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane								
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane a dni ≤ 30 dni	Przeterminowane >30 dni ≤90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤90 dni	Przeterminowane >90 dni ≤180 dni	Przeterminowane >180 dni ≤1 rok	Przeterminowane >1 rok ≤5 lat	Przeterminowane >powyżej 5 lat	Przeterminowane >5lat ≤ 7 lat	Przeterminowane >7lat	w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1	Kredyty i zaliczki	113 577 602	113 577 602		1 289 706	897 919			90 366	301 421		
2	<i>Banki centralne</i>											
3	<i>Institucje rządowe</i>	11 254 201	11 254 201									
4	<i>Institucje kredytowe</i>	67 644 027	67 644 027									
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	453 718	453 718									
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	764 609	764 609									
7	<i>w tym MSP</i>	764 609	764 609									
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	33 461 047	33 461 047		1 289 706	897 919			90 366	301 421		
9	Dłużne papiery wartościowe	31 387 417	31 387 417									
10	<i>Banki centralne</i>	31 387 417	31 387 417									
11	<i>Institucje rządowe</i>											
12	<i>Institucje kredytowe</i>											
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>											
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>											

15	Ekspozycje pozabilansowe												
16	<i>Banki centralne</i>												
17	<i>Institucje rządowe</i>												
18	<i>Institucje kredytowe</i>												
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>												
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>												
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>												
22	łącznie	144 965 019	144 965 019		1 289 706	897 919			90 366	301 421			

Raport nr 3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy						
	a	b	c	d	e	f
	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna					
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane		
		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3
1 Kredyty i zaliczki	113 577 602			1 289 706		
2 <i>Banki centralne</i>						
3 <i>Institucje rządowe</i>	11 254 201					
4 <i>Institucje kredytowe</i>	67 644 027					
5 <i>Inne instytucje finansowe</i>	453 718					
6 <i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	764 609					
7 <i>w tym MSP</i>	764 609					
8 <i>Gospodarstwa domowe</i>	33 461 047			1 289 706		
9 Dłużne papiery wartościowe	31 387 417					
10 <i>Banki centralne</i>	31 387 417					
11 <i>Institucje rządowe</i>						
12 <i>Institucje kredytowe</i>						
13 <i>Inne instytucje finansowe</i>						
14 <i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>						
15 Ekspozycje pozabilansowe	1 912 814			40		
16 <i>Banki centralne</i>						
17 <i>Institucje rządowe</i>						
18 <i>Institucje kredytowe</i>						
19 <i>Inne instytucje finansowe</i>						
20 <i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>						
21 <i>Gospodarstwa domowe</i>						
22 Łącznie	146 877 833			1 289 746		

Raport nr 3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy -cd										
g	h	i	j		k	l	m	n		o
Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw							Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw					Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
	w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3					
15 847			572 345						452 127	
15 847			572 345						452 127	
15 847			572 345						452 127	

Bank Spółdzielczy w Żurawicy		
Dane na dzień 31.12.2019		
Raport nr 4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne		
	a	b
	Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
	Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu, itp..)</i>	
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	
7	<i>Pozostałe</i>	
8	łącznie	

Sporządził: Zespół zarządzania ryzykami i analiz

Akceptował: Prezes Zarządu

Zaopiniował: Stanowisko ds. zgodności

Zatwierdził:

**Zarząd Banku Spółdzielczego
w Żurawicy**

Żurawica, dnia 25 czerwca 2020 r.

**Rada Nadzorcza
Banku Spółdzielczego w Żurawicy**

Żurawica, dnia 9 lipca 2020 r.